

**Janusz Rowiński**

# **Globalny rynek artykułów rolnych – miejsce Polski na nim**

**Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej  
– Państwowy Instytut Badawczy  
Suchedniów, 10 – 12 czerwca 2013 roku**

# Globalny rynek artykułów rolnych Terminologia /1/.

## Trzy kwestie terminologiczne

1. Globalny = światowy (synonimy),
2. Globalizacja gospodarcza. Przyj to definicję G. Kołodki:  
Historyczny i spontaniczny proces liberalizacji i postępującej wraz z nią integracji dotychczas w odosobnieniu i w luźnym powiązaniu funkcjonujących rynków towarów, kapitału i siły roboczej oraz opóźnień i na mniejszą skalę się odbywającej technologii i informacji w jeden współzależny rynek światowy.

G. W. Kołodko. W druku świat. S. 98

## **Globalny rynek artykułów rolnych Terminologia /2/.**

**3. Zglobalizowany światowy rynek artykułów rolnych  
Rynek spełniający trzy warunki:**

- /1/. Daleko posunięta liberalizacja handlu żywnością (brak celi innych środków ograniczających handel lub co najmniej bardzo niski ich poziom), w której uczestniczy większość państw świata, w tym wszyscy wielcy eksporterzy i importerzy żywności,**
- (2). Jednolite przepisy sanitarne i weterynaryjne regulujące handel żywności między uczestnikami rynku zglobalizowanego,**
- (3). Eliminacja lub co najmniej drastyczne ograniczenie instrumentów polityki rolnej, deformujących warunki konkurencji.**

## Wnioski Terminologiczne

- (1). Nie ma zglobalizowanego światowego rynku artykułów rolnych.
- (2). Zglobalizowane mogłyby być rynki regionalne.
- (3). Warunek zglobalizowania spełnia rynek artykułów rolnych Unii Europejskiej

## Export rolno leśny (mld USD)

Wyszczególnienie	2000	2004	2005	2010
wiat	433,2	638,3	679,6	1 103,5
USA	44,9	59,9	65,5	89,3
Unia Europejska	182,0	293,6	307,1	439,6
z tego: pozosta UE	59,8	91,1	80,8	111,9
Wntra UE	122,2	202,5	226,3	327,1
Polska	3,0	5,5	6,5	13,1
Z tego: pozosta UE	1,4	2,1	2,5	3,9
Wntra UE	1,6	3,4	4,0	9,2
<b>ródło: FAOSTAT leśny i szacunki własne na podstawie Analiz rynkowych IERiG</b>				

## Wieloletni, UE i USA w światowym imporcie rolnospożywczym

Wyszczególnienie	2000	2004	2005	2010
Świat	100,0	100,0	100,0	100,0
USA	10,4	9,4	9,6	8,1
Unia Europejska	42,0	46,0	45,2	39,8
z tego: pozostała UE	13,8	14,3	11,9	10,1
wewnątrz UE	28,2	31,7	33,3	29,7
Polska	0,7	0,9	1,0	1,2
z tego pozostała UE	0,3	0,3	0,4	0,4
wewnątrz UE	0,4	0,6	0,6	0,8
<b>Źródło: FAOSTAT i szacunki własne na podstawie Analiz rynkowych IERiG</b>				

## Export rolno leśny (mld USD)

Wyszczególnienie	2000	2004	2005	2010
<b>wiat</b>	<b>411,0</b>	<b>607,3</b>	<b>653,3</b>	<b>1 077,9</b>
<b>USA</b>	<b>56,5</b>	<b>63,9</b>	<b>65,3</b>	<b>118,9</b>
<b>Unia Europejska</b>	<b>183,4</b>	<b>289,1</b>	<b>306,6</b>	<b>442,3</b>
<b>z tego: pozostała UE</b>	<b>56,6</b>	<b>82,9</b>	<b>78,6</b>	<b>108,6</b>
<b>Wewnątrz UE</b>	<b>126,8</b>	<b>206,3</b>	<b>228,1</b>	<b>333,7</b>
<b>Polska</b>	<b>2,4</b>	<b>6,7</b>	<b>8,5</b>	<b>16,4</b>
<b>z tego pozostała UE</b>	<b>1,2</b>	<b>1,9</b>	<b>2,1</b>	<b>3,6</b>
<b>Wewnątrz UE</b>	<b>1,2</b>	<b>4,8</b>	<b>6,4</b>	<b>12,8</b>
<b>Źródło: FAOSTAT Trade i szacunki własne na podstawie Analiz rynkowych IERiG</b>				

## , UE i USA w wiatowym eksporcie rolno- spo ywczym

<b>Wyszczególnienie</b>	<b>2000</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2010</b>
<b>wiat</b>	<b>411,0</b>	<b>607,3</b>	<b>653,3</b>	<b>1 077,9</b>
<b>USA</b>	<b>13,7</b>	<b>10,5</b>	<b>10,0</b>	<b>11,0</b>
<b>Unia Europejska</b>	<b>44,6</b>	<b>47,6</b>	<b>46,9</b>	<b>41,0</b>
<b>z tego: ðekstra UEÎ</b>	<b>13,8</b>	<b>13,7</b>	<b>12,0</b>	<b>10,0</b>
<b>    ðintra UEÎ</b>	<b>30,8</b>	<b>34,0</b>	<b>34,9</b>	<b>31,0</b>
<b>Polska</b>	<b>0,6</b>	<b>1,1</b>	<b>1,3</b>	<b>1,5</b>
<b>z tego ðekstra UEÎ</b>	<b>0,3</b>	<b>0,3</b>	<b>0,3</b>	<b>0,3</b>
<b>    ðintra UEÎ</b>	<b>0,3</b>	<b>0,8</b>	<b>1,0</b>	<b>1,2</b>
<b>ródô: FAOSTATËtrade i szacunki wiasne na podstawie Analiz rynkowych IERiG</b>				



## Polski w handlu rolno-spo ywczym UE

Wyszczególnienie	2000	2004	2005	2010
<b>Udziaûw imporcie</b>				
Ogółem	1,6	1,9	2,1	3,0
Z tego: Wntra UEÎ	1,3	1,7	1,8	2,8
Wekstra UEÎ	2,3	2,3	3,1	3,5
<b>Udziaûw eksporcie</b>				
Ogółem	1,3	2,3	2,8	3,7
Z tego: Wntra UEÎ	0,9	2,3	2,8	3,8
Wekstra UEÎ	2,1	2,3	2,7	3,3
<b><i>Obliczenia na podstawie poprzednich tabel</i></b>				

## Wnioski /1/

- 1. W okresie członkostwa nastąpił bardzo szybki, kilkakrotny wzrost polskiego handlu zagranicznego artykułami rolno-spożywczymi. Jest to powszechnie uważane za ogromny sukces polskiej gospodarki rywno ciowej. Osiągnięte wyniki kontrastują z wyrażanymi w okresie poprzedzającym członkostwo w niektórych środowiskach obawami, że w okresie członkostwa nastąpi upadek polskiej gospodarki rywno ciowej, które przegra walkę konkurencyjną ze znacznie silniejszymi gospodarkami rywno cioowymi państw członkowskich.**

## Uwagi i wnioski /2/

- 2. Poprzednia dekada była okresem ogólnego wzrostu międzynarodowego handlu artykułami rolnymi i spożywczymi. We wzroście uczestniczyły również UE mimo wejścia w życie zobowiązań z Porozumienia w sprawie Rolnictwa Rundy Urugwajskiej. Rezygnacja z subwencji eksportowych nie ograniczyła tempa wzrostu eksportu a obniżki cen nie spowodowały nadmiernego wzrostu importu rolnego i spożywczego z krajów trzecich na jednolity rynek europejski.**

## Uwagi i wnioski /3/

- 3. Wzrost polskiego eksportu mieci w ogólnych tendencjach międzynarodowego handlu rolnospo ywczego. Polska nie była w tym czasie choosi gni znaczniewzrost eksportu niwisko pa stw. Wynika to jednak przede wszystkim z bardzo niskiego poziomu eksportu w okresie wyjciowym. Udział Polski w światowym eksporcie rolnospo ywczym jest jednak nadal niemal niezauważalny. Bardzo niski jest także jeszcze udział Polski w handlu między państwami członkowskimi.**

## Uwagi i wnioski /3/

4. Należy się obawiać, że WPR, prowadzona w latach 2014 – 2020 może zahamować tendencję wzrostu eksportu rolnego i spożywczego. Podstawową przyczyną może okazać się zmniejszenie podaży eksportowej, spowodowane „greeningiem”. Ponadto, jeżeli Runda Milenijna zakończy się Porozumieniem w sprawie Rolnictwa, zgodnym z ostatnim raportem Falconera, eksporterzy spoza UE będą mieli znacznie łatwiejszy dostęp do rynku unijnego. Wówczas nastąpi zwiększenie konkurencji na jednolitym rynku europejskim.



Your complimentary  
use period has ended.  
Thank you for using  
PDF Complete.

[Click Here to upgrade to  
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

**Dziękuj za uwagę**

Janusz Rowiński  
rowinski@ierigz.waw.pl  
bjrowinscy@chello.pl